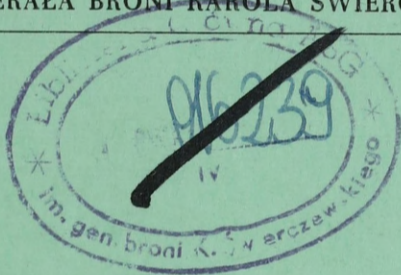

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GENERAŁA BRONI KAROLA ŚWIERCZEWSKIEGO

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

T A J N E

Egz. Nr.....492

ZESZYT TAKTYCZNY
3(75)

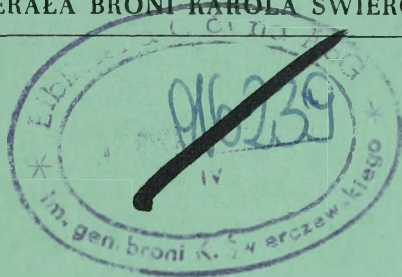
~~039837~~

WARSZAWA
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
1973 Archiwum Działu Zbiór w Specjalnych

Nr ewid. ~~039837~~

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GENERALA BRONI KAROLA SWIERCZEWSKIEGO

~~DO WZIKU
SLUZHOBEGO~~

~~T A J N E~~

Egz. Nr.....492

ZESZYT TAKTYCZNY

3(75)

~~039837~~

W A R S Z A W A

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP

1973 Archiwum Działa Zborów Specjalnych

Nr ewid.

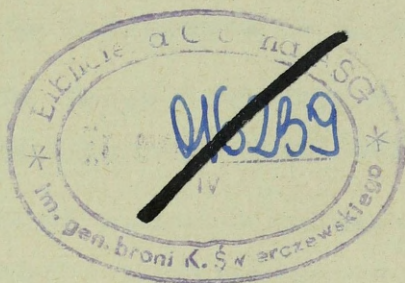
~~039837~~

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

~~DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO~~

~~TAJNE~~

Egz. nr ...492

Amekl. pt 12657

ZESZYT TAKTYCZNY

3/75

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biuletynu Specjalnych
Nr ewid. *139837*

Warszawa

1973

SPIS TREŚCI

Strona

<u>CZEŚĆ PIERWSZA:</u> Obrona pułku zmechanizowanego na szerokim froncie /Rozwiązanie zadania zamieszczonego w Zeszycie Taktycznym nr 9, 1972/	5
I. Ocena położenia, decyzja dowódcy 8 pz i wytyczne do zabezpieczenia działań bojowych	5
1. Ocena położenia	5
2. Decyzja dowódcy 8 pz	15
3. Wytyczne dowódcy 8 pz do zabezpieczenia działań bojowych	17
II. Propozycje użycia artylerii 8 pz	21
III. Ocena sytuacji inżynierskiej 8 pz	30
IV. Ocena sytuacji tyłowej 8 pz	38
1. Analiza zadania z punktu widzenia potrzeb tyłów	38
2. Ocena sytuacji tyłowej 8 pz	40
3. Plan zabezpieczenia tyłowego 8 pz	44
<u>CZEŚĆ DRUGA:</u> Zwalczenie desantów powietrznych w systemie obrony terytorium kraju	49
I. Niektóre zagadnienia związane ze zwalczaniem desantów powietrznych w systemie obrony terytorium kraju	49
1. Wpływ znajomości terenu działań na organizację zwalczania i zwalczanie desantów powietrznych na obszarze kraju	50
2. Właściwości organizacji i prowadzenia działań przeciwdesantowych wynikających z możliwości	

UNITED STATES DEPARTMENT OF THE INTERIOR

BUREAU OF LAND MANAGEMENT

WATER RIGHTS

SECTION 17

WATER RIGHTS

SECTION 17

APPROVED BY [Signature]

DATE: [Date]

1

użycia sił obrony terytorium kraju dyslokowa- nych w rejonie lądowania desantu	52
II. Założenie ogólne do tematu: Zwalczanie desantów powietrznych w systemie obrony terytorium kraju	55

ZAŁĄCZNIKI

Do części pierwszej:

Nr 1 - Decyzja dowódcy 8 pz do obrony na szerokim froncie

Nr 2 - Plan działań bojowych artylerii 8 pz w obronie

Nr 3 - Organizacja tyłów 8 pz w obronie

Do części drugiej:

Nr 1 - Skład sił podporządkowanych grupie operacyjnej POW
i przewidzianych do działań przeciwdesantowych na
rubieży rz. ODRA

Nr 2 - Dane o składzie organizacyjnym i uzbrojeniu sił wy-
dzielonych do działań przeciwdesantowych

Nr 3 - Legenda do planu walki POW z desantami powietrznymi
npla na rubieży rz. ODRA

Nr 4 - Wyciąg z planu walki z desantami powietrznymi npla

Nr 5 - Obszar zagrożony desantem npla w rejonie pld.

SZCZECIN

Nr 6 - Położenie wojsk własnych i wiadomości o nieprzyja-
cielu z godz. 8.30 9.12.

Część pierwsza

OBRONA PUŁKU ZMECHANIZOWANEGO NA SZEROKIM FRONCIE

Pptk dypl. A. Szatkowski

I. OCENA POŁOŻENIA, DECYZJA DOWÓDCY 8 pz I WY - TYCZNE DO ZABEZPIECZENIA DZIAŁAŃ BOJOWYCH

1. OCENA POŁOŻENIA

A/ Nieprzyjaciel

Oceniam, że 11 DZ/NZ/ po utracie rubieży obrony za rz. GWDA przeszła do działań opóźniających na kierunku JASTROWIE /2320/, BARWICE /5899/. W tej sytuacji najprawdopodobniej npl będzie dążył do obsadzenia i zamknięcia przesmyków między jeziorami: DŁUGIE /6219/, WIELIME /6016/, TRZĘSIEKA /5411/, CIEMINO /4703/, PILE /4397/, RAKOWSKIE /4485/, utrzymania tej rubieży do czasu po - dejścia głębszych odwodów z rejonu KOŁOBRZEGU i przejścia ich do prz. ciwuderzenia.

Z dotychczasowych danych rozpoznania wynika, że 11 DZ ugrupowana jest w jeden rzut i nie posiada odwodów, a straty w ludziach i sprzęcie dochodzą do 50-55%. Prawoskrzydłowa 32 BZ ma w pierwszym rzucie 322 bpz wzmocniony kcz i 321 bpz, a w odwodzie - 323 bcz /bez kcz/. Liczę się z możliwością wykonania przez npla w dniu dzisiejszym kontrataku siłami 323 bcz na kierunku ZAMĘCIE /4901/, DOLNE GNIAZDOWO /4498/, z rubieży ŁĄCZNO/4601/.

PGR KŁOSÓWKA /4798/ i zamknięcia przesmyków między jeziorami: CIEMINO, ŁĄCZNO, PILE.

W pasie natarcia 8 pz prowadzą działania obronne rozbite pododdziały z 321 bpz, a przed frontem natarcia 2 bp - pododdziały piechoty z 322 bpz w sile około wzmocnionej kompanii. Tymi siłami npl nie jest w stanie załamać natarcia 8 pz na dotychczasowej rubieży, a najprawdopodobniej wycofa je i obsadzi rubież jezior: PILE, BRODY /4393/, RAKOWSKIE. Rozbite i pozostawione na tyłach pododdziały npla mogą przejść do działań w rozproszeniu; warunki terenowe /duże zalesienie/ sprzyjają tego rodzaju działaniom. Dlatego też liczą się z możliwością oddziaływania npla na urządzenia tyłowe oraz drogi dowozu i ewakuacji.

Oceniam, że ześrodkowujące się odwody w rejonie KOŁOBRZEGU i BIAŁOGARDU nieprzyjaciel wykorzysta dla załamania natarcia i rozbitcia naszych wojsk rozwijających działania zaczepne na kierunku WĄLCZ, PYRZYCE.

Biorąc pod uwagę ogólne położenie wojsk, rejonu i czas osiągnięcia gotowości przez ześrodkowujące się odwody npla oraz kierunek przesuwania artylerii, można się liczyć w godzinach rannych 11.8 z przeciwdziałaniem npla siłami około dywizji na kierunku BARWICE, OKONEK /3523/, WYRZYSK. Z warunków terenowych w pasie obrony dywizji wynika, że prawdopodobnie główne uderzenie npl wykona na kierunku STARY CHWAŁIM /6293/, OKONEK, natomiast na kierunku BARWICE /5899/, SYPNIEWO /2806/ - uderzenie pomocnicze.

Biorąc pod uwagę szerokość rejonu obrony pułku oraz możliwe kierunki natarcia npla i ich pojemność, liczą się z możliwością uderzenia siłami do BZ. Prawdopodobne

kierunki uderzenia: główny - PGR KŁOSÓWKA, KRAGI /4304/, SYPNIEWO; pomocniczy - wzg. 213,9 /5091/, NADARZYCE /2799/. Na obu wymienionych kierunkach npl może nacierać siłami do bcz, przy czym z uwagi na bardziej dostępny teren na głównym kierunku batalion może być wzmocniony kompanią czołgów. Wprowadzenie do walki kolejnych sił brygady, prawdopodobnie bcz, przewiduję z rubieży SYPNIEWO, NADARZYCE.

Podczas podchodzenia npla do rubieży obrony dywizji i rozwijania jego sił należy się liczyć z uderzeniami broni jądrowej głównie na kierunku BARWICE, OKONEK. Nie wykluczam jednak możliwości wykonania uderzeń jądrowych na ugrupowanie pułku, a głównie na drugi rzut i SO artylerii. Liczę się również z możliwością uderzeń lotnictwa npla, głównie na bataliony pierwszego rzutu.

Wnioski:

1. Będące w styczności siły npla nie są w stanie przeciwdziałać wykonaniu przez 8 pz postawionego mu zadania.
2. Istnieje możliwość wykonania przez npla kontrataku odwodem 32 BZ. Dlatego też konieczne jest jak najszybsze wprowadzenie 2 bp na rubież jezior: CIEMINO, ŁĄCZNO, PILE i przejścia nim do obrony.
3. Uderzenie npla głównymi siłami BZ jest możliwe nie wcześniej jak w godzinach rannych 11.8 na kierunku: PGR KŁOSÓWKA, KRAGI, SYPNIEWO.
4. Główny wysiłek należy skupić na utrzymaniu rejonów: wył. jez. CIEMINO, jez. PILE, KRAGI, jez. KOCIE /4495/, wył. jez. RAKOWSKIE.
5. Na trudno dostępnych odcinkach obrony należy zorganizować patrolowanie.

B/ Siły własne

Pododdziały pułku prowadząc natarcie pokonały około 35-kilometrowy odcinek terenu. Dotychczasowe straty 8 pz wynoszące 15% w ludziach i sprzęcie nie obniżają radykalnie wartości bojowej poszczególnych pododdziałów.

Z otrzymanego zadania, oceny prawdopodobnych kierunków uderzenia npla i terenu wynika, że najcelowiej jest oprzeć przedni skraj obrony o rubież: ŁĄCZNO, jez. ŁĄCZNO, płd. GNIAZDOWO DOLNE, jez. KOCIE, jez. BRODY, jez. RAKOWO, SIKORY /4385/.

Z położenia własnych wojsk wynika, że najcelowiej jest przejść pododdziałami do obrony na tych kierunkach, na których działają:

- 2 bp - w rejonie ŁĄCZNO, wył. GNIAZDOWO DOLNE, zach. KRAĞI; wyprowadzając główne siły z walki ma on możliwość zorganizować pozycję ubezpieczeń bojowych i pod jej osłoną organizować obronę. Biorąc pod uwagę to, że 2 bp będzie bronił się na prawdopodobnym kierunku głównego uderzenia npla, celowe jest wzmocnienie go czołgami i ugrupowanie w dwa rzuty;
- 1 bp - w rejonie płd. jez. KOCIE, RAKOWO, ŁUBOWO /4092/. Cpanowanie tego rejonu jest możliwe w ciągu 1-2 godzin. Wobec tego batalion do organizacji obrony może przystąpić około godz. 19.30-20.30.

Pozostaje do obsadzenia przesmyk między jeziorami: RAKOWSKIE, ŻERDNO /4381/. Istnieje możliwość wydzielenia kompanii piechoty z 3 bp, ale wówczas osłabi się drugi rzut, a tym samym zmniejszy możliwość silnego oddziaływania na npla w wypadku jego włamania się na jednym z kierunków.

Stąd też słuszniejsze wydaje się wzmocnienie 1 bp kompanią czołgów i powierzenie mu również obrony rejonu SIKORY. W tym wypadku batalion będzie ugrupowany w jeden rzut z odwodem. Warunki terenowe, dogodne przede wszystkim dla obrońcy stwarzają batalionowi realne możliwości wykonania tego zadania:

- 3 bp likwiduje npla siłami dwóch kompanii w rejonie MORTARZEWO /3091/. Walkę powinien zakończyć za około dwie godziny i ześrodkować się w przewidzianym rejonie. Po odtworzeniu gotowości bojowej /dwie godziny/, tj. około godz. 22.30, może być wykorzystany do zamiany jednego z batalionów pierwszego rzutu. W tej sytuacji wydaje się najcelowiej mieć go w drugim rzucie i rozmieścić w rejonie: zakole rz. PIŁA /3699/, 1 km płd. wzg. 143,8 /3797/, STAROWICE /3497/ w gotowości do wykonywania kontrataków na kierunkach: KRAGI, płd. GNIAZDOWO DOLNE, wzg. 154,7 /3996/, płd. PGR STARY MŁYN /4494/, jez. MOTARSKIE /3894/, RAKOWO /4390/;
- 8 bcz siłami 1 i 2 kcz wspiera walkę batalionów piechoty pierwszego rzutu. Istnieje możliwość - po wyjściu batalionów na nakazaną rubież - wycofać do drugiego rzutu cały batalion czołgów. Jednak biorąc pod uwagę trudne warunki terenowe nie sprzyjające manewrowemu działaniu większej ilości czołgów oraz z uwagi na konieczność wzmocnienia batalionów piechoty pierwszego rzutu i oparcia siły i trwałości obrony na przednim skraju celowo jest pozostawić batalionom piechoty dotychczasowe wzmocnienie czołgami. 3 kcz należy pozostawić w odwodzie i głównie wykorzystać jako OPpanc na lewym skrzydle obrony pułku i do wzmocnienia kontrataku 3 bp na tym kierunku.

Szerokość rejonu obrony, warunki terenowe i prawdopodobne kierunki działania npla zmuszają do skupienia wysiłku obrony na utrzymaniu rejonów: ŁĄCZNO, płd. GNIAZDOWO DOLNE, KRAĞI, jeziora KOCIE, RAKOWO, ŁUBOWO.

Uwaga: Ocena możliwości oraz sposób wykorzystania artylerii i wojsk inżynieryjnych - w dalszej części zeszytu.

Podział sił i środków:

- 2 bp z 1 kcz;
- 1 bp z 2 kcz, 8 ba;
- drugi rzut - 3 bp, w wypadku wykonywania kontrataku na lewym skrzydle pułku - z 3 kcz;
- artyleria dyspozycyjna - 2/3 pa;
- OPpanc - 3 kcz, 8 bappanc;
- OZap - 2 pl ksap, 3 bsap;
- OZR - plld ksap.

Przy takim wykorzystaniu sił i środków przewiduję stosunek sił uwidoczony w poniższych tabelach:

1. W walce o utrzymanie przedniego skraju obrony

Wyszczególnienie	Nieprzyjaciela	Własne	Stosunek
Ludzie	1215	556	2,2:1
Czołgi	30	27	1,1:1
Artyleria	43	26	1,6:1
Śr. ppanc	73	46	1,6:1

Uwaga: Przyjęto, że po stronie npla działa:

- BZ ukompletowana 90% oraz bpz z 32 BZ ukompletowany w 50%. Ponadto dwa da 155 mm po 3 baterie.

Po stronie własnej działają:

- bataliony piechoty pierwszego rzutu ze środkami wzmocnienia;
- artyleria haubiczna i moździerze /moździerze 120 mm bp pierwszego rzutu/;
- środki ppanc BWP.

Po obu stronach ludzi liczone tylko w kompaniach piechoty.

2. Na kierunkach: GNIAZDOWO GÓRNE, KRAGI i wzg.213,9, ŻUBOWO

Wyszczególnienie	Kierunek GNIAZDOWO, KRAGI			Kierunek wzg. 213,9, ŻUBOWO		
	nie-przyjaciela	własne	stosunek sił	nie-przyjaciela	własne	stosunek sił
Ludzie	607	278	2,2:1	475	185	2,6:1
Czołgi	15	14	1:1	-	14	-
Artyleria	35	18	2:1	35	23	1,5:1
Śr. ppanc	39	24	1,6:1	25	15	1,7:1

Uwaga: Przyjęto, że na kierunku GNIAZDOWO, KRAGI po stronie npla działają bpz z kcz i dwie kp z 321 bpz. Na kierunku wzg. 213,9 - ŻUBOWO po stronie własnej - dwie kp i kcz, a po stronie npla - bpz.

Wnioski

1. Batalionami pierwszego rzutu należy przejść do obrony na dotychczasowych kierunkach działania.

2. Główny wysiłek obrony powinno się skupić w rejonach ŁĄCZNO, płd. GNIAZDOWO DOLNE, KRAĞI, jeziora KOCIE, RAKOWO, ŁUBOWO.
3. W drugim rzucie należy mieć 3 bp. 3 kcz wykorzystać jako odwód manewrowy, głównie dla osłony lub ewentualnego wzmocnienia lewego skrzydła obrony pułku.

C/ Sąsiedzi

Na prawo po zluźwaniu 3 pcz przechodzi do obrony 7 pz. Główny wysiłek obrony skupia na swoim prawym skrzydle. Bezpośrednim moim sąsiadem jest 1/7 pz, który ma bronić rejonu szerokości około 5,5 km. Przy wykorzystaniu sprzyjających warunków terenowych zadanie to jest w stanie wykonać. Dla trwałości obrony rejonu 2/8 pz decydujące znaczenie ma utrzymanie przez 1/7 pz przesmyku między jeziorami: PRZYJEZIERZE /4606/, CIEMINO oraz GÓRA SOWIA /4505/. W razie utraty tych punktów przez 1/7 pz npl ma możliwość bezpośredniego uderzenia na skrzydło i tyły 2/8 pz i wyjścia poprzez KRAĞI na tyły ugrupowania bojowego 8 pz. Dlatego też 2/8 pz powinien głównie mieć na uwadze ubezpieczenie swego prawego skrzydła. Również na tym kierunku dowódca 3 DZ przewiduje wykorzystanie swego OPpanc.

Na lewo przechodzi do obrony 2/10 pz zamykając przesmyki między jeziorami na kierunku STARE DRAWSKO /4279/, CZAPLINEK /3781/ oraz SIEMCZYNO /3775/, CZAPLINEK. O trwałości obrony 8 pz na lewym skrzydle decyduje utrzymanie tych przesmyków przez 2/10 pz. W razie przedarcia się i wyjścia npla w rejon CZAPLINKA istnieje groźba rozwijania przez niego powodzenia wzdłuż drogi CZAPLINEK, ŁUBOWO i wyjścia na tyły pierwszorzutowych batalio-

nów 8 pz. Stąd wynika potrzeba posiadania przez 8 pz odvodu manewrowego, o dużej sile ognia dla osłony lewego skrzydła. W razie głębokiego włamania się npla na kierunku SIKORY /4383/, MACHLINY /2989/ dowódca dywizji przewiduje kontratak 3 pcz.

Wnioski:

1. Należy uzgodnić współdziałanie z 7 i 10 pz.
2. Na prawym skrzydle powinno się przewidzieć wykorzystanie odwodów specjalnych pułku, na lewym zaś - 3 kcz.
3. W 2 bp należy wydzielić część sił do ubezpieczenia styku 7 pz.

D/ Teren

Po stronie npla jest on pagórkowaty, dominuje około 20-40 m nad terenem w rejonie obrony 8 pz, co umożliwi nieprzyjacielowi wgląd w głąb obrony. Na kierunku BARWICE, LUBOWO teren jest zalesiony, głównie przed przednim skrajem, co stwarza warunki skrytego przesunięcia wojsk na rubież ataku.

Sieć dróg jest dobrze rozwinięta, a drogi I i II klasy przebiegają w kierunku północ-południe. Głównymi drogami doprowadzającymi do przedniego skraju obrony, po których npl może przegrupowywać wojska, są: POLCZYN ZDRÓJ /6072/, POPIELEWO /5877/, SIKORY; PIASKI /5982/, POLNE /4886/, SIKORY, RAKOWO; BARWICE, POLNE, RAKOWO; BARWICE, KIELPINO /5193/, MIĘDZYLESIE /4495/; BARWICE, KRAĞI. Dogodne są również warunki manewru wzdłuż frontu drogami rokadowymi: BARWICE, POLCZYN ZDRÓJ; KIELPINO, CHEPOWO /5183/, KLUCZEWO /4778/; umożliwia to nieprzyjacielowi manewr siłami i środkami wzdłuż frontu i zmianę kierunku głównego uderzenia.

Istniejące w rejonie obrony pułku pasmo jezior stanowi naturalną barierę uniemożliwiającą nieprzyjacielowi prowadzenie natarcia w całym pasie obrony pułku i kanalizuje jego ruch na przesmyki między jeziorami. Średnio szerokość jezior mieści się w granicach 0,5-2,5 km. Trudno dostępne brzegi są w wielu miejscach zabagnione.

Szerokość rejonu obrony pułku wynosi około 20 km, z tego na przednim skraju około 12 km stanowią odcinki trudno dostępne /jeziora/. Najbardziej pojemny odcinek umożliwiający prowadzenie natarcia siłami do 1,5 batalionu piechoty i wykorzystanie czołgów jest na kierunku KIELPINO, KRAĞI. Na pozostałych kierunkach wzdłuż dróg na przesmykach między jeziorami możliwe jest prowadzenie natarcia siłami do kompanii piechoty. Na południe od pasma jezior teren jest pagórkowaty, głębiej przechodzący w równiny, w 80% zalesiony.

Drogi dofrontowe I klasy: NADARZYCE, KRAĞI I SY-PNIEWO, KRAĞI. Jedyne drogi samochodowe KRAĞI, LUBOWO, CZAPLINEK przebiega 3-4 km od przedniego skraju. Brak dróg I i II klasy częściowo rekompensuje dobrze rozwinięta sieć dróg polnych przebiegająca w różnych kierunkach.

Przez rejon obrony pułku z północy na południe przepływa rz. PIŁA. Szerokość jej wynosi średnio 15-20 m, a głębokość - około 2-2,5 m. Na rzece brak brodów i są tylko dwa stałe mosty umożliwiające jej przekraczanie. Dlatego też należy się liczyć z tym, że w wypadku zniszczenia mostów będą trudności z manewrem drugą rzutem i odwodami wzdłuż frontu obrony pułku.

Wnio ski:

1. Przedni skraj należy oprzeć o pasmo jezior w rejonie obrony pułku.

2. Od utrzymania przesmyków między jeziorami zależy trwałość obrony.
3. Najbardziej pojemny dla nacierającego jest kierunek KIELPINO, KRAGI i tu przede wszystkim powinno się skupić główny wysiłek obrony.
4. Na odcinkach i kierunkach trudno dostępnych w rejonie obrony należy zorganizować patrolowanie i przewidzieć działanie drugiego rzutu i odwodów.

2. DECYZJA DOWÓDCY 8 pz

1. Oceniam, że nieprzyjaciel częściowo rozbitymi siłami 32 BZ z 11 DZ w oparciu o dogodne rubieże terenowe usiłuje powstrzymać dalsze natarcie 8 pz. Jednocześnie w głębi ześrodkowuje i już częściowo przegrupowuje odwody, którymi może wykonać uderzenie na kierunku BARWICE, OKONEK. Liczę się z możliwością uderzenia npla w godzinach rannych 11.8 w rejon obrony pułku siłami BZ podchodzącej z głębi oraz siłami około bpz z 32 BZ będącej w styczności z pododdziałami pułku. Prawdopodobny kierunek głównego uderzenia npla - PGR KŁOSÓWKA /4798/, KRAGI /4304/, SYPNIEWO /2806/.
2. Zamierzam przejść do obrony w oparciu o rubież ŁĄCZNO, jez. ŁĄCZNO, płd. GNIAZDOWO DOLNE, jeziora: KOCIE, BRODY, RAKOWO, m. SIKORY. Skupiając główny wysiłek obrony w rejonie: ŁĄCZNA, płd. GNIAZDOWO DOLNE, KRAGI załamać natarcie npla przed przednim skrajem obrony. W wypadku włamania się npla w rejon obrony, kontratakem drugiego rzutu wzmocnionego kcz rozbić npla i odtworzyć przedni skraj obrony.

3. W tym celu:

- a/ 2 bp z 1 kcz - bronić rejonu: ŁĄCZNO, pld. GNIAZDOWO DOLNE, wsch. KRAĞI, nie dopuścić do przerwania się npla w kierunku PGR KŁOSÓWKA, KRAĞI;
- b/ 1 bp z 2 kcz, ba 122 mm - bronić przesmyków między jeziorami: PILE, RAKOWSKIE, ŻERDNO. Główny wysiłek skupić na utrzymaniu rejonu pld. MIĘDZYLESIE, ptn. RAKOWO, ŁUBOWO;
- c/ 3 bp - drugi rzut pułku - ześrodkować w rejonie: wzg. 143,8 /3797/, STAROWICE, rz. PIŁA w gotowości do wykonywania kontrataków na kierunkach:
- KRAĞI, GNIAZDOWO DOLNE,
  - wzg. 154,7, PGR STARY MŁYN,
  - ptn. NOBLINY /3822/, RAKOWO.
- d/ Odwód - 3 kcz - ześrodkować w rejonie ptn. wsch. NOBLINY w gotowości do wzmocnienia drugiego rzutu lub zwalczania npla z rubieży ogniowych: wsch. ŁUBOWO, pld. zach. RAKOWO, pld. jez. RAKOWO, pld. WISZNIEWO /3986/, ptn. LIPOWA GÓRA /3884/.
- e/ Artyleria:
- obezwładniać npla na podejściach i w walce o przedni skraj obrony rozpoczynając prowadzenie ognia od rubieży POLNE /4886/, OKOLE /4892/, JUCHOWO /5098/;
  - zabezpieczyć skrzydła i luki w ugrupowaniu pułku;
  - zwalczać npla, który włamał się w głąb obrony;
  - wspierać drugi rzut w czasie wykonywania kontrataku.
- OPpanc - bappanc - w gotowości do zwalczania środków pancernych npla na kierunkach:
- PGR KŁOSÓWKA, KRAĞI, SYPNIEWO,

- OKOLE /4892/, LISZKOWO /4096/, STAROWICE.

f/ Artyleria przeciwlotnicza:

- baterię ZSU-23-4 wykorzystać do osłony 2/3 pa, a baterię "STRZAŁA-1" do osłony rejonu obrony 2 bp.

g/ Wojska inżynieryjne:

- OZap w rejonie płd. wzg. 164,0 /4188/- w gotowości do działania na kierunkach: CZARNE MAŁE /3688/, SINDRY, NOBLINY, RAKOWO; NOBLINY, MIĘDZY - LESIE;

- OZR utrzymuje drogę SYPNIEWO /2806/, NADARZYCE /2799/, BORNE SULINOWO /4001/.

- Olnż w rejonie płd. BORNE SULINOWO- w gotowości do działania wspólnie z OPpanc oraz w składzie GER.

h/ Dowodzenie realizować z SD w rejonie: las wsch. jez. DOLGIE /3898/.

3. WYTYCZNE DOWÓDCY 8 pz DO ZABEZPIECZENIA DZIAŁAŃ BOJOWYCH

1. W zakresie rozpoznania

Główny wysiłek rozpoznania skupić na kierunku KRAĞI, BARWICE.

Zadania:

- ustalić siły, skład i ugrupowanie wojsk npla będącego w styczności z pułkiem;
- ustalić kierunki i czas podejścia odwodów npla oraz kierunki ich użycia;
- ustalić rejonny rozmieszczenia środków przenoszenia broni masowego rażenia i SO artylerii.

W tym celu:

a/ St. pom. szefa sztabu ds. rozpoznania:

- zorganizować dwa PR do prowadzenia rozpoznania na kierunkach: KRAGI, BARWICE i LUBOWO, BARWICE;
- zapewnić otrzymywanie aktualnych danych o nplu ze sztabu dywizji i od sąsiadów, głównie z 7 pz.

b/ Dowódcy batalionów:

- wydzielić patrole do prowadzenia rozpoznania na skrzydłach batalionów i w lukach;
- zorganizować PO na przednim skraju w kompanijnych punktach oporu;
- dowódca 2 bp - pozostawić PR na dotychczasowej rubieży styczności z nieprzyjacielem;
- dowódca 3 bp - zorganizować patrolowanie kompleksu leśnego w rejonie: STAROWICE /3497/, PGR DOBRZYCA /3389/, NADARZYCE;
- wiadomości o nplu przekazywać drogą radiową w sieci dowodzenia.

Zdobyte dokumenty oraz jeńców przysyłać na SD pułku.

c/ Szef sztabu:

- plan rozpoznania przedstawić o godz. 21.00 10.8.

2. W zakresie obrony przed bronią masowego rażenia

Najbardziej zagrożonymi obiektami, na które npl może wykonać uderzenia bronią masowego rażenia, są:

- drugi rzut pułku;
- SO artylerii;
- stanowiska dowodzenia.

W celu zmniejszenia strat od uderzeń bronią masowego rażenia npla:

a/ Szef sztabu:

- zorganizować GER, potrzebne siły wydzielić z 3 bp i ksap;
- zorganizować system odtworzenia dowodzenia pułkiem w wypadku wykonania przez npla uderzenia bronią jądrową na SD.

b/ Dowódcy pododdziałów:

- zorganizować obserwację wybuchów jądrowych oraz skażeń i zakażeń;
- wyszukać istniejące właściwości ochronne terenu dla ukrycia ludzi i sprzętu;
- dowódca 3 bp - wydzielić plp z dowódcą plutonu do GER;
- brakującą ilość środków chroniących przed skażeniami uzupełnić do godz. 22.00 10.8;
- całkowite zabiegi specjalne przeprowadzać tylko za moim zezwoleniem.

c/ Szef zabezpieczenia chemicznego:

- zorganizować posterunki obserwacji i rozpoznania skażeń;
- wydzielić siły i środki do GER;
- uzupełnić w pododdziałach środki ochrony przed skażeniami do godz. 22.00 10.8;

d/ St. lekarz pułku:

- wydzielić siły i środki do GER;
- zorganizować kontrolę stanu sanitarnego rejonów zajmowanych przez pododdziały pułku.

Sygnaly - takie same jak dotychczas.

3. W zakresie ubezpieczenia:

Dla ubezpieczenia elementów ugrupowania i pododdziałów pułku zorganizować:

- w 2 bp - ubezpieczenie bojowe siłami wzmocnionego plp na rubieży: wzg. 166,8 /4601/, wzg. 160,9 /4598/;
- w 1 bp - patrolowanie brzegów jezior: PILE, RAKOWSKIE;
- we wszystkich pododdziałach - bezpośrednio ubezpieczenie rejonów rozmieszczenia;
- na SO artylerii i w tyłach - ubezpieczenie bezpośrednio własnymi siłami.

Załącznik - Decyzja dowódcy 8 pz do obrony na szerokim froncie.

II. PROPOZYCJE UŻYCIA ARTYLERII 8 pz

1. Jak wynika z zadań otrzymanych od szefa artylerii dywizji artyleria pułku ma wziąć udział siłami do jednego dywizjonu w przygotowaniu i wsparciu ogniem kontrataku drugiego rzutu dywizji. Pozostałe zadania artyleria 8 pz wykonuje na korzyść pułku.
2. 3 drt wykonuje uderzenia przed frontem pułku w których wyniku:
  - niszczy taktyczne środki napadu jądrowego nieprzyjaciela za pomocą rakiet z ładunkiem jądrowym;
  - obezwładnia stanowisko dowodzenia brygady nieprzyjaciela przy użyciu rakiety z ładunkiem chemicznym;
  - zwalcza podchodzące odwody nieprzyjaciela stosując rakiety z ładunkami jądrowymi o mocy 10 i 20 kt oraz rakieta z ładunkiem chemicznym.
3. Artyleria dywizji^{1/}:
  - zwalcza baterie artylerii nieprzyjaciela;
  - obezwładnia podchodzące kolumny nieprzyjaciela na kierunku BARWICE /5889/, KRAGI /4304/;
  - wspiera pułk podczas walki o utrzymanie nakazanego rejonu obrony;
  - zabezpiecza ogniem prawe skrzydło obrony 8 pz.

OPpanc 3 DZ /3 dappanc/ w rejonie obrony pułku niszczy broń pancerną nieprzyjaciela na kierunku: KIEL-

1/ Wyciąg ze szkicu ogni 1/5 ABAA oraz numerację celów otrzymał szef artylerii 8 pz w czasie planowania działań bojowych

PINO /5193/, KRAKI /4304/, SYPNIEWO z rubieży: nr 1-
wzg. 101,6 /4206/, 1 km wsch. rozwidlenie dróg /4004/;
nr 2 - wzg. 156,4 /3707/, wsch. wzg. 167,8 /3505/.

Rejon rozmieszczenia - CZERSK /3815/.

8 pz na okres walki obronnej dysponuje następującą
ilością artylerii do ognia pośredniego i przeciwpancernej:

a/ przydzielonej - 2/3 pa o składzie trzech baterii 122 mm
hb /16 hb/;

b/ organicznej:

- bah 8 pz /5 hb/,
- trzy plutony moźdz. 120 mm /8 moźdz./,
- trzy plutony moździerzy 82 mm /8 moźdz./,
- bppanc 8 pz /5 wyrzutni PPK/,
- BWP - po 25 w każdym batalionie piechoty /PPK -
M i 73 mm arm./ /po uwzględnieniu strat/.

4. Możliwości ogniowe artylerii 8 pz przy jednoczesnym wy-
konywaniu zadania przez posiadane środki

a/ Artyleria do ognia pośredniego

Wyszczególnienie	Kaliber dział	Liczba dział	Ogień zaporowy / w mb/	Możliwości w ha Zerodkowanie ognia: Do sił żywych odkrytych-NO 3-4 min. Do sił żywych ukrytych-NO 10 min.	Ogień do maszer. kolumn / w mb/	Obecność
2/3 pa	122 hb	16	800	16 ha	500/300	3
bah 8 pz	122 hb	5	250	5 ha	-	1
moźdz. 1 i 2 br	02 mm 120 mm	11	550	20 ha	-	-
Razem		32	1600 mb	41 ha w nakładkę 6 ha	500/300	4 pl

b/ Artyleria do ognia pośredniego i brodki przeciwpancerne

Wyszczególnienie	Rodzaj sprzętu ^{2/}	Stan aktualny	Współczynnik niszczenia ^{3/} czołgów	Możliwość zniszczenia czołgów
I rzut 8 pz: 1 i 2 bp z 1 i 3 kcz	BWP /PPK-M/, czołgi	52 21	1,5-2,0 1,0-1,8	78-104 21-38
OPpanc 8 pz	PPK	5	2,0-2,0	10-10 cz
Razem		78		109-152
II rzut 8 pz: 3 bp, bcz /bez 1 i 3 kcz/	BWP /PPK-M/, czołgi	25 11	1,5-2,0 1,0-1,8	37-50 11-20
Razem		36		48-70
Ogółem w 8 pz		114		157-222

2/ W Zeszycie Taktycznym nr 9/72 w rozdziale II pt. "Sytuacja artyleryjska 8 pz" przyjęto pomyłkowo inną organizację wojsk własnych /pz/.

3/ Współczynnik niszczenia czołgów.- patrz Biuletyn Informacyjny nr 4/70 r.

5. Proponuję następujące zadania dla artylerii pułku:

- zwalczać podchodzące kolumny nieprzyjaciela na kierunku CHŁOPOWO /5184/, LUBOWO /4092/, a szczególnie na kierunku KIELPINO /5193/, KRAGI /4304/ ogniem czterech baterii /2/3 pa, bah 8 pz/;
- obezwładniać plutony moździerzy nieprzyjaciela ogniem 2/3 pa;
- obezwładniać nieprzyjaciela w trakcie rozwijania się jego wojsk w kolumny kompanijne, prawdopodobnie od rubieży POLNE /4887/, OKOLE, JUCHOWO /5098/, ogniem czterech baterii oraz w kolumny plutonowe - ogniem czterech baterii artylerii i dwóch plut. moździerzy 120 mm /2/3 pa, bah 8 pz, moździerze 1 i 2 bp/;
- wspierać walkę ubezpieczeń bojowych 2bp ogniem 2/3 pa;
- dezorganizować dowodzenie i obserwację npla - szczególnie ze wzgórz 159,9 /4589/, 160,9 /4598/, 166,8 - ogniem z obserwacji baterii plutonów;
- odpierać ataki piechoty i czołgów nieprzyjaciela ogniem całości artylerii i moździerzy pułku oraz środków ppanc i przydzielonych bp czołgów;
- zabezpieczać skrzydła walczących pododdziałów;
- zwalczać pododdziały nieprzyjaciela, które włamały się w głąb obrony na głębokość czołowych kompanii piechoty, ogniem dwóch - trzech baterii oraz czterech plutonów moździerzy, a podczas walki w głębi ogniem trzech - czterech baterii i czterech plutonów moździerzy;
- wspierać kontratak drugiego rzędu pułku na kierunku 2 bp ogniem 2/3 pa i trzech plutonów moździerzy /2 i

3 bp/, a na kierunku 1 bp - ogniem czterech baterii i trzech plutonów moździerzy/2/3 pa, bah 8 pz moździerze 1 i 3 bp/;

- osłaniać luki między rejonami obrony batalionów oraz wspierać ogniem 2/3 pa i bah 8 pz walkę batalionów o utrzymanie drugiej pozycji.

6. Proponuję następującą organizację systemu ognia artylerii:

- główny wysiłek ognia artylerii skupić na kierunku KIELCZANO /5193/, KRAKÓW /4304/;
- podczas przekraczania przez kolumny npla będące w marszu newralgicznych punktów terenowych /wąwozy, skrzyżowania dróg, mosty itp/, a także podczas rozwijania się wojsk w kolumny kompanijne na określonej rubieży terenowej - wykonywać ześrodkowania ogniowe siłami dywizjonu artylerii /obserwację wyników ognia w tym okresie należy prowadzić ze śmigłowca oraz wysoko położonych punktów terenowych/;
- podczas rozwijania się nieprzyjaciela w kolumny plutonowe wykonywać ogień powierzchniowy i obserwowany poszczególnymi bateriami i plutonami moździerzy;
- w czasie walki o przedni skraj obrony wykonywać ogień zaporowy w dwóch nawrotach, każdy szerokości 1600 m, ogień obserwowany baterią i plutonami do celów pojedynczych oraz ogień na wprost do broni pancerniej nieprzyjaciela wszystkimi środkami ppanc rozmieszczonymi w czołowych punktach oporu;
- podczas walki w głębi obrony przewidzieć: ześrodkowania ogniowe dywizjonu, prowadzenie ognia z obserwacji poszczególnymi bateriami i plutonami moździerzy, wyko-

nywanie ogni zaporowych i ognia na wprost środkami ppanc batalionów piechoty oraz czołgów, a także rozwinięcie OPpanc pułku na zagrożonym kierunku;

- szczególnie silną obronę przeciwpancerną zorganizować na prawym skrzydle obrony pułku /2 bp/ oraz na kierunkach łatwo dostępnych dla czołgów nieprzyjaciela;
- organizację systemu ognia na lewym skrzydle obrony pułku powierzyć dowódcy 1 bp.

Dowodzenie artylerią podczas walki przed przednim skrajem obrony oraz w okresie wykonywania kontrataku drugim rzutem pułku - scentralizowane.

Do prowadzenia rozpoznania oraz wykonywania ognia skutecznego do kolumn npla, szczególnie podczas ich rozwijania w szyki kompanijne i plutonowe, wykorzystać śmigłowiec.

7. Planuję następujący podział artylerii:

- bah 8 pz - przydzielić 1 bp;
- 2/3 pa - pozostawić do dyspozycji dowódcy 8 pz;
- walkę 2 bp wspierać ogniem 2/3 pa;
- OPpanc pułku utworzyć z 8 bppanc.

8. Ugrupowanie artylerii:

Główne stanowiska ogniowe:

- 2/3 pa - BORNE SULINOWO /4001/, jez. PILE, wzg. 145,4 /4099/;
  - bah 8 pz - rozwidlenie dróg wsch. LUBOWO /4193/.
- Zapaszowe stanowiska ogniowe: 2/3 pa: WARNIA GÓRA /3603/, tryg. 153,9 /3701/, wzg. pld. las /3796/.

Przegrupowania artylerii na zapaszowe SO dokonywać bateriami. Na postawienie w gotowość bojową baterii na zapaszowym SO przewiduję 35-40 min., licząc od

momentu podania sygnału do przesunięcia. Początek przesunięcia - po wykonaniu ognia zaporowego przed przednim skrajem obrony.

9. Przewiduję, że na całą głębokość obrony 8 pz nieprzyjaciel może oddziaływać następującą liczbą środków broni pancernej:

a/ w pierwszym rzucie: dwa bz i kcz = 130 czp /czołgów przeliczeniowych^{4/};

b/ w drugim rzucie - bcz /bez kcz/ = 49 cz. Razem 130 czp + 49 cz. = 179 czp.

Pułk posiada w pierwszym rzucie 78 śr. ppanc, które mogą zniszczyć 109-152 czp /średnio 130 czp nieprzyjaciela/. Łącznie pułk posiada 114 środków ppanc, które mogą zniszczyć 157-222 czp /średnio 190 czp nieprzyjaciela/.

- 4/ Do kalkulacji przyjęto:

a/ w pierwszym rzucie BZ nieprzyjaciela:

- transportery opancerzone 8 kpz x 16 transp. =
= 128 transp. : wsp. 1,5 = 96 czp /czołgów przeliczeniowych/;

- czołgi kcz = 17 czołgów;
- środki ppanc "Widder" i "Cobra"
dwóch bpz = 32 śr. ppanc

Razem 145 czp i śr. ppanc.

145 czp i śr. ppanc - 10% strat = 130 czp i śr. ppanc

b/ w drugim rzucie BZ nieprzyjaciela:

- czołgi bcz /bez kcz/ = 37 czołgów;
- komp.ppanc BZ - 17 sam.dział ppanc "Widder"
i ppanc poc.kier. SS-11.

Razem 54 czp i śr.ppanc - 10% =
= 49 czp i śr. ppanc.

Ogółem: 130 czp i śr. ppanc + 49 = 179 czp i śr. ppanc.

Posiadanyimi siłami i środkami pułk jest w stanie zata-
mac natarcie broni pancernej nieprzyjaciela.

10. OPpanc pułku /8 bppanc/ - rozmieścić w rejonie ptn-
zach. rozwidlenie dróg /4003/ z zadaniem zwalczania
broni pancernej nieprzyjaciela na kierunkach:

- PGR KŁOSÓWKA /4798/, KRAGI /4304/, SYPNIEWO
z rubieży ogniowych: nr 1 - ŚNIADOWO /4302/, ptd.
DĄBROWICA /4201/; nr 2 - KOCIA GÓRA /3802/,
bagny /4003/; nr 3 - ptn. wzg. 167,8 /3504/, wzg.
170,1 /3603/;
- OKOLE /4892/, LISZKOWO /4096/, STAROWICE z ru-
bieży nr 4 - most kolejowy /4195/, zakole rzeki PIŁA
/4097/, oraz nr 5 - tryg. 148,5 /3997/, wzg. 144,6 /3896/.

11. Podział amunicji /w jednostkach ognia/

Okresy walki	Moźdz. 82 mm	Moźdz. 120 mm	hb 122 mm	PPF	PG-15W
Zwalczanie pododdziałów nieprzyjaciela podczas podejścia i rozwijania do walki	-	0,2	0,5	-	-
Odparcie ataku przed przednim skrajem obrony	0,5	0,4	0,4	1,5	0,4
Zwalczanie nieprzyja- ciela w głębi obrony pułku	0,7	0,6	0,6	1,0	0,6
Razem:	1,2	1,2	1,5	2,5	1,0

12. Gotowość artylerii 4.30 11.08.

Załącznik - Plan działań bojowych artylerii 8 pz w obronie

III. OCENA SYTUACJI INŻYNIERYJNEJ 8 pz

1. Wnioski z analizy zadania

W zaistniałej sytuacji do głównych zadań inżynierskiego zabezpieczenia działań 8 pz należy zaliczyć:

- rozpoznanie przedsięwzięć inżynierskich nieprzyjaciela ze szczególnym uwzględnieniem kierunków: JUCHOWO /5099/, BORNE SULINOWO /4001/ i GORZYCA /5091/, STAROWICE /3497/ oraz PROSINKO /4680/, WISZNIEWO /3986/;
- rozbudowę inżynierską rubieży obronnych i rejonów ze - środkowania pododdziałów 8 pz;
- rozbudowę systemu zapór i niszczeń, zwłaszcza na kierunku JUCHOWO /5099/, BORNE SULINOWO /4001/;
- zabezpieczenie wykonania kontrataku drugim rzutem 8 pz;
- przygotowanie drogi dowozu i ewakuacji pułku;
- udział sił i środków inżynierskich w likwidacji skutków broni masowego rażenia;
- zaopatrywanie w środki inżynierskie pododdziałów pułku, a szczególnie 1 i 2 bp.

2. Wnioski z oceny położenia

a. Ocena nieprzyjaciela

Z oceny przedsięwzięć inżynierskich pododdziałów 32 BZ wynika, że główny wysiłek skupiają one na rozbudowie zapór minowych i fortyfikacyjnych oraz na wykonaniu niszczeń. Prace wykonywane na drodze BIAŁOGARD, SZCZECINEK przypuszczalnie mają na celu przygotowanie dróg do

przesunięcia w kierunku południowym sił wyładowywanych w rejonie KOŁOBRZEGU.

Wyładowywanie w rejonie KOŁOBRZEGU czołgów przystosowanych do wystrzeliwania ładunków wydłużonych świadczy o tym, że nacierające pododdziały mogą między innymi wykonywać przejście w zaporach minowych sposobem wybuchowym.

Uwzględniając możliwości zabezpieczenia inżynieryjnego nieprzyjaciela należy liczyć się z tym, że przejdzie on do natarcia na kierunkach: JUCHOWO, BORNE SULINOWO, GORZYCA, STAROWICE i PROSINKO, WISZNIEWO. W tej sytuacji główny wysiłek zabezpieczenia inżynieryjnego obrony należy również skupić na tych kierunkach.

b. Ocena terenu

Z oceny terenu pod względem inżynieryjnym można między innymi wyciągnąć następujące wnioski:

- dogodną rubieżą do obrony 8 pz jest rubież jezior: CIEMINO, PILE, BRODY, RAKOWSKIE, ŻERDNO. Wąskie przesmyki między jeziorami ułatwiają przygotowanie rubieży do obrony pod względem inżynieryjnym;
- jeziora na przednim skraju obrony mają średnio szerokość 1-2 km, znaczną głębokość i w większości przypadków wysokie brzegi, a zatem są dla nieprzyjaciela trudne do forsowania;
- pomiędzy jeziorami znajdują się przesmyki szerokości do 1,5 km oraz drogi, mosty i przepusty, których zaminowanie lub zniszczenie może w dużym stopniu utrudnić nieprzyjacielowi natarcie. Szczególnie korzystne może okazać się zaminowanie przesmyków między jeziorami CIEMINO i

ŁĄCZNO, ŁĄCZNO I PILE oraz RAKOWSKIE I ŻERDNO. Zapory stałe, rozbudowane przed przednim skrajem obrony, należy uzupełnić zaporami minowymi, ustawianymi sposobem manewrowym w głębi rejonu obrony;

- sieć dróg w pasie obrony pułku jest dobrze rozwinięta. Najdogodniejszą drogą dowozu i ewakuacji pułku jest droga: KRAĞI, BORNE SULINOWO, NADARZYCE.

c. Możliwości wykonania zadań zabezpieczenia inżynieryjnego obrony 8 pz

Rozpoznanie inżynieryjne

W czasie organizacji obrony główny wysiłek rozpoznania inżynieryjnego 8 pz powinien być skierowany na:

- przygotowanie pod względem inżynieryjnym rubieży: pld. ŁĄCZNO, ptn. skraj lasu /4499/, pld. PGR STARY MŁYN, RAKOWO, SIKORY /4383/;
- ustalenie właściwości ochronnych terenu w rejonie ześrodkowania drugiego rzutu i odwodów 8 pz;
- wyznaczenie rubieży minowania i obiektów, które należy przygotować do niszczenia, zwłaszcza na kierunku JU-CHOWO, BORNE SULINOWO;
- określenie możliwości wykorzystania istniejących dróg dla potrzeb pułku, a w tym drogi: KRAĞI, BORNE SULINOWO, NADARZYCE;
- określenie możliwości wykorzystania materiałów miejscowych do inżynieryjnego zabezpieczenia obrony 8 pz.

W czasie prowadzenia walki obronnej główny wysiłek rozpoznania inżynieryjnego należy skierować na wykrycie przedsięwzięć nieprzyjaciela związanych z zabezpieczeniem inżynieryjnym natarcia.

Rozpoznanie inżynieryjne powinno być prowadzone zarówno siłami i środkami pododdziałów inżynieryjnych pułku, jak i przez poszczególne rodzaje wojsk. Do określenia możliwości minowania poszczególnych rubieży i wykonania niszczeń należy wyznaczyć IPR i OZap pułku, a do rozpoznania dróg - inżynieryjny patrol rozpoznawczy z OZR 8 pz. W czasie prowadzenia walki obronnej IPR pułku należy wykorzystać na kierunku: JUCHOWO, BORNE SŁINOWO.

Rozbudowa rubieży obronnych i rejonów ześrodkowania.

Czas na rozbudowę fortyfikacyjną rejonu obrony pułku jest bardzo ograniczony, w związku z czym między innymi należy:

- w maksymalnym stopniu wykorzystać właściwości ochronne terenu do zabezpieczenia ludzi i sprzętu przed oddziaływaniem nieprzyjaciela;
- w batalionowych rejonach obrony w pierwszej kolejności wykonać pojedyncze okopy dla ludzi, SO dla środków ogniowych oraz najbardziej niezbędne stanowiska dla transporterów opancerzonych i czołgów. Transzeje w kompanijnych punktach oporu wykonać do głębokości 1,1 metra;
- dla przyspieszenia budowy ukryć dla czołgów i transporterów opancerzonych, wykorzystać między innymi materiał wybuchowy, a w batalionie prawoskrzydłowym w pierwszej kolejności również lemiesz BTU 8 ksap;
- rejon ześrodkowania drugiego rzutu 8 pz rozbudować w ten sposób, aby prócz dogodnych warunków do rozmieszczenia i osłony przed oddziaływaniem nieprzyjaciela zapewniał także prowadzenie walki obronnej na rubieży: wzg. 179,0 /3402/, CZECHRYŃ /3597/;

- przy budowie SD i TSD wykorzystać właściwości ochronne terenu, zwracając szczególną uwagę na maskowanie wozów dowodzenia.

Wykonanie zapór i niszczeń

W rejonie obrony pułku istnieje potrzeba wykonania zapór i niszczeń na kierunkach: JUCHOWO, BORNE SULINOWO; GORZYCA, STAROWICE oraz PROSINKO, WISZNIEWO.

Do minowania i niszczeń mogą być wykorzystane: pododdziały piechoty 8 pz, plsap 8 ksap oraz 2 pl ksap 3 bsap.

Pododdziały piechoty 8 pz należy wykorzystać głównie do minowania terenu w ich punktach oporu. Biorąc pod uwagę aktualne ugrupowanie 8 pz, czas przewidziany na organizację obrony oraz posiadane środki, można zakładać, że pododdziały piechoty zdołają ustawić grupy mln w punktach oporu, a także wykonać odcinki pól minowych długości 100-150 m przed przednim skrajem obrony w rejonach dróg:

- 2 bp: ŁĄCZNO, CIEMINO; PAUKNO /4601/, ŚNIADOWO i GÓRNE GNIAZDOWO, DĄBROWICA oraz DOLNE GNIAZDOWO, DĄBROWICA;
- 1 bp: KOMORZE, RAKOWO i CZARNE WIELKIE, SIKORY.

W rejonie MIĘDZYLESIE, PGR STARY MŁYN znajdują się cztery mosty stałe. Rozpoznanie 8 pz stwierdziło, że nieprzyjaciel w tym rejonie wykonuje prace minerskie. Jeżeli nieprzyjaciel mostów nie zniszczył lub nie zaminował, to należy do tego celu wykorzystać plsap 8 ksap. Ponadto pluton ten powinien również zaminować most na drodze między jeziorami RAKOWO i RAKOWSKIE.

Z 2 pl ksap 3 bsap celowo jest zorganizować oddział zaporowy pułku.

Z uwagi na szeroki front obrony pułku i wykorzystanie na prawym skrzydle OPpanc 8 pz, OZap celowo jest wykorzystać do działania na kierunkach: GORZYCA, STAROWICE I PROSINKO, WISZNIEWO z zadaniem minowania na rubieży:

- nr 1: zach. skraj lasu /4195/, wsch. brzeg JEZIORO POWICKIE WIELKIE /4294/;
- nr 2: J. KARSIE /4290/, droga polna /4289/;
- nr 3: szosa /4284/, ptn. brzeg J. DOLGIE WIELKIE /4283/;
- nr 4: skrzyżowanie dróg /4084/, wykop /3984/.

Oddział zaporowy do 20.00 10.8 ześrodkować w rejonie las /4088/.

W rejonie obrony pułku przewiduje się działanie OZap dywizji na rubieżach:

- droga polna /4205/, pld. skraj KRAGI /4104/;
- droga polna /3605/, wzg. 167,8 /3505/.

Działanie OZap na tych rubieżach w znacznym stopniu wzmocni obronę pułku na prawym skrzydle.

Zabezpieczenie wykonania kontrataku

Rozpoznanie rubieży rozwinięcia drugiego rzutu do kontrataków powinien prowadzić 3 bp we własnym zakresie.

Dla drugiego rzutu należy przygotować następujące drogi:

- nr 1: CZECHRYŃ, szosa /3799/, wzg. 155,0 /4004/, KRAGI;
- nr 2: CZECHRYŃ, pld. LISZKOWO.

Drogi te w czasie organizacji obrony powinny być rozpoznane i przygotowane przez OZR 8 pz. Gdyby w czasie wykonywania kontrataku drogi te zostały zniszczone, to

do ich naprawy należy wydzielić również OZR pułku.

Na kierunku kontrataku nieprzyjaciel może ustawić różnego rodzaju zapory. W tej sytuacji zaistnieje potrzeba rozpoznania obejść lub wykonania przejść. Do wykonania tych prac należy posiadać w 3 bp grupy rozpoznawczo-torujące zorganizowane z pododdziałów piechoty.

W celu osłony skrzydeł kontratakujących pododdziałów należy na kierunkach prawdopodobnego zagrożenia ustawić zapory minowe. Do realizacji tego zadania przewiduje się użycie OZap pułku i pl saperów 8 ksap.

Przygotowanie i utrzymanie drogi dowozu i ewakuacji

Do dowozu i ewakuacji przewiduje się drogę: KRAĞI, BORNE SULINOWO, NADARZYCE. Do utrzymania tej drogi należy wyznaczyć OZR pułku.

Uwzględniając charakter terenu, przez który przebiega droga, i możliwe oddziaływanie nieprzyjaciela należy szczególną uwagę zwrócić na sprawne wykonanie obejść zniszczonych odcinków drogi. Oprócz tego OZR powinien być przygotowany do prowadzenia rozpoznania dróg, usuwania zawał leśnych, zwłaszcza w lasach wsch. BORNE SULINOWO i ptn. J. BRZEŻNO /3498/, oraz odbudowy mostów na rz. PIŁA.

Do wykonania prac drogowych przewiduje się wykorzystanie środków i sprzęt plid 8 ksap, a także środki miejscowe.

Udział sił i środków inżynieryjnych w likwidacji skutków uderzeń broni masowego rażenia

Do realizacji tych przedsięwzięć należy wykorzystywać pododdziały rodzajów wojsk z etatowym sprzętem inżynieryjnym.

Z wojsk inżynieryjnych do działania w składzie grupy ewakuacyjno-ratunkowej należy przewidzieć OZR i pl saperów 8 ksap. Ponadto do odtworzenia systemu zapór przewiduje się wykorzystanie również OZap pułku.

d. Podział i wykorzystanie sił i środków inżynieryjnych

W celu zabezpieczenia inżynieryjnego obrony pułku siły i środki inżynieryjne należy wykorzystać w następujący sposób:

- DPR /dr rinż. 8 ksap/ - do prowadzenia rozpoznania na kierunku: JUCHOWO, BORNE SULINOWO;
- OZap: 2 pl ksap 3 bsap - do działania na rubieżach minowania;
- odwód szefa saperów: 8 ksap /bez dr rinż plid/ - ześrodkować w rejonie lasu /4001/ do 19.00 10.8.

Środki inżynieryjne przydzielone dodatkowo 8 pz podzielić następująco:

Wyszczególnienie	Jm	1 bp	2 bp	3 bp	OZap	OZR	Odwód ksap
Miny TM-53	szt.	500	750		1350	-	400
Miny PtMi-Ba3	"	250	500	200	-	-	50
Miny PMD-6	"	1000	1500	-	-	-	-
Miny POM2-2M	"	200	300	-	-	-	-
Miny PEOMIEN-60	"	100	100	-	-	-	-
Trotyl	t	0,5	1,0	-	-	0,3	0,2

dostarczone środkami dywizji w rejonny wskazane przez dowódców batalionów.

IV. OCENA SYTUACJI TYŁOWEJ 8 pz

1. Analiza zadania z punktu widzenia potrzeb tyłów

8 pz realizując otrzymane zadanie przechodzi do obrony w pasie szerokości 20 km i głębokości ok. 22 km, mając zaangażowane w walce wszystkie bataliony. Główny wysiłek obrony pułk skupia na swoim prawym skrzydle. Gotowość do obrony 8 pz ma osiągnąć o godz. 5.00 11.8. Na organizację obrony, a więc i na zorganizowanie pracy tyłów pułku w obronie, dysponuje się dziesięcioma godzinami.

W związku z przejściem pułku do obrony wynika konieczność:

- przegrupowania elementów tyłowych do nowo wybranych i rozpoznanych rejonów rozmieszczenia;
- wybrania i rozpoznania rejonów zapasowych dla tyłów oraz dróg łączących rejonu zasadnicze z zapasowymi;
- odtworzenia zapasów ruchomych w pododdziałach i tyłach pułkowych;
- wyewakuowania porażonych i chorych z pododdziałów i PPM do DPM-3;
- wzmocnienia na czas walki obronnej pododdziałów pierwszorzułowych sanitariuszami-noszowymi i transportem do ewakuacji porażonych oraz posiadania rezerwy transportowej dla przyspieszenia ewakuacji porażonych z zagrożonych kierunków;
- wyremontowania i zapewnienia obsługi pojazdów mechanicznych, a zwłaszcza czołgów - w pierwszej kolejności wozów bojowych w 1 i 2 bp oraz 8 bcz.

Otrzymane zadanie uporczywej obrony wyznaczonego rejonu pozwala wnioskować, że nie należy wykluczyć możliwości prowadzenia przez pewien okres czasu walki w izolacji lub okrążeniu. Uwzględniając duże zalesienie bronionego rejonu, należy liczyć się z możliwością zagrożenia tyłów ze strony grup specjalnych przeciwnika lub desantów taktycznych. W związku z powyższym należy mieć tak ugrupowane pododdziały tyłowe, aby mogły, wykorzystując dogodne warunki terenowe, szybko i sprawnie opuścić zajmowane rejony, a także współdziałać z innymi elementami ugrupowania bojowego pułku.

Należy także dążyć do posiadania pełnych zapasów ruchomych środków materiałowych, a także do zgromadzenia w 8 pz zapasów doraźnych amunicji, MPS i żywności.

2. Ocena sytuacji tylowej 8 pz

A/ Zabezpieczenie materiałowe

Kalkulacja potrzeb materiałowych

Wyszczególnienie	Jm	Amunicja					MPS			Zywność	
		strzelecka piechoty	strzele- cka po- kadowa	art. i moźdz.	czołgowa	plot	benzyna motorowa	olej napędowy	należn. wyn	należn. "S"	
Ciężar 1 jk na 18.30 10.8.	t	25	14	52	100	16	37	88	5,2	3,-	
Zużycie w Stan wyj- okresie: ścioły											
w komp. zaopatrzenia	jk	0,4	0,5	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	1,-	0,5	
w pododdziałach	jk	0,25	0,5	0,3	0,5	0,5	0,8	0,7	2	0,5	
R a z e m :	jk	0,65	1,-	0,5	0,8	0,8	1,-	1,-	3	1,-	
organizacji obrony	jk	0,15	0,3	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	-	-	
w dniu 11.8.	jk	0,5	0,8	1,5	1,-	1,5	0,3	0,5	0,75	0,25	
R a z e m :	jk	0,65	1,1	1,6	1,2	1,7	0,4	0,7	0,75	0,25	
Należy posiadać o 20.00 11.8.											
Dywizja dostarcza o 24.00 10.8	jk			0,2	0,3						
Pułk pobiera do 5.00 11.8.	jk	0,3	0,6	0,2	0,6	0,9	0,25	0,5	0,5	0,5	
Dywizja dostarcza 14.00 11.8	jk	0,2	0,5	0,5	0,5	0,5					
Dywizja dostarcza 21.00 11.8	jk	0,3	0,6	0,6	0,5	1,-	0,5	0,7	0,75	0,25	
R a z e m :	jk	0,8	1,7	1,5	1,9	2,4	0,75	1,2	1,25	0,25	
w komp. zaopatrzenia	jk	0,3	0,3	0,3	1,-	1,-	0,25	0,5	1,-	0,5	
w pododdziałach	jk	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1,-	1,-	2,5	1,-	
R a z e m :	jk	0,8	0,8	0,8	1,5	1,5	1,25	1,5	3,5	1,5	
Brak											
Nadwyżka											

W 1 i 2 bp sytuacja materiałowa przedstawia się podobnie. Oba bataliony wymagają dostawy amunicji w trybie natychmiastowym. Wysłany o godz. 16.00 transport z amunicją do 3 bp dotychczas nie dotarł do adresata. Należy zatem ponownie zorganizować dowóz amunicji dla tego batalionu, po dowiezieniu środków materiałowych dla 1 i 2 bp.

W 8 bcz są pełne zapasy ruchome. Dowóz środków materiałowych będzie trwał całą noc do 5.00 11.8. Proponowana kalkulacja dowozu:

Pierwsza dostawa:

- postawienie zadań 20'
- przygotowanie kolumn transportowych 60'
- dojazd do pododdziałów /25-30 km/ 60'
- przekazanie zaopatrzenia 90'
- powrót pustego transportu do rejonu zbiórki 60'

Razem 290 min., tj. około 5 godzin, czyli od 19,00 do 24.00 10.8.

Druga dostawa - pobranie brakującego zaopatrzenia:

- dojazd do DPZ /około 25 km/ 50'
- pobranie zaopatrzenia 70'
- powrót do rejonu PPG 50'
- organizacja czołówek zaopatrzenia 40'
- dostawa do batalionów 90'

Razem około 5 godzin, czyli do godziny 5.00 11.8 bataliony będą miały dostarczone oprócz zapasów ruchomych także środki materiałowe na transporcie dywizyjnym dla zaspokojenia potrzeb pierwszego okresu walki /około połowy zapasów ruchomych/.

3 km na zachód od zasadniczego rejonu rozmieszczenia PPG znajduje się pozostawiona bez opieki amunicja do

hb 122 mm w ilości 300 naboł, co stanowiłoby dla 8 pz ok. 0,6 jo. Tę amunicję należy zabrać i do 5.00 8.11 dostarczyć w rejon SO 8 bh.

Dla odtworzenia zapasów ruchomych żywności w 1 bp należy dodatkowo z kompanii zaopatrzenia wydzielić jeden samochód z przyczepą z żywnością w ilości 2,5 rdz.

B/ Zabezpieczenie medyczne

W pułku o 18.30 10.8 znajduje się 120 chorych i porażonych, z czego do ewakuacji nadaje się 90 żołnierzy. Z uwagi na to, że DPM-3 jest w odległości 30 km od PPM i znajduje się przy drodze prowadzącej do DPZ należy bezwzględnie wykorzystać do ewakuacji medycznej transport udający się po odbiór zaopatrzenia. W tym celu do 24.00 10.8 st. lekarz obowiązany jest przygotować porażonych do ewakuacji przystosowanym w tym celu transportem - 15 samochodów ciężarowych i jeden samochód sanitarny pod dowództwem lekarza dostarczy porażonych do DPM, po czym puste samochody zostaną skierowane po odbiór amunicji w rejon II rzutu tyłów 3 DZ - las, skrzyżowanie dróg /1423/.

Porażonych nie nadających się do ewakuacji należy pozostawić pod opieką sanitariusza oraz zgłosić potrzeby grupy hospitalizacyjnej szefowi służby zdrowia 3 DZ.

Kompanię medyczną do 5.00 11.8 przesunąć do planowanego rejonu jej rozmieszczenia, tj. JEZIORANY /3595/.

Z powyższej kalkulacji należy wnioskować, że służba zdrowia przy zakładanych stratach sanitarnych jest w stanie wyewakuować porażonych z pododdziałów do PPM.

Dla wzmocnienia pododdziałów medycznych należy przydzielić po jednym samochodzie sanitarnym do 1 i 2 bp a także zasugerować dowódcom batalionów celowość wydzielenia podczas walk obronnych z każdej kompanii po 2-3 patrole noszowe. Dodatkowo, jako rezerwa transportowa, należy przygotować jeden samochód ogólnego przeznaczenia do dyspozycji dowódcy kompanii medycznej.

C/ Organizacja tyłów oraz kierowanie i dowodzenie nimi

W tym punkcie należałoby odpowiedzieć na pytanie:

- w jakim stopniu tyły pułku są przygotowane do zabezpieczenia tyłowego wojsk w obronie;
- czy należałoby zmienić dotychczasowe ugrupowanie tyłów;
- któredy będą przebiegały drogi dowozu i ewakuacji oraz kto je będzie przygotowywał i utrzymywał w stanie zdolnym do eksploatacji;
- jak będzie zorganizowana ochrona i obrona tyłów;
- czy ulegnie zmianie system łączności i dowodzenie tyłami.

3. Plan zabezpieczenia tyłowego 8 pz na okres od 18.30 10.8 do 24.00 11.8

1. Zadania tyłów

W okresie organizacji obrony pułku należy skupić wysiłki tyłów na odtworzeniu zapasów ruchomych, a ponadto:

- przyjąć i pobrać brakujące ilości środków materiałowych z 3 batalionu zaopatrzenia i do 5.00 11.8 zakończyć zaopatrywanie pododdziałów;

- wykorzystać pozostawioną na składowisku amunicję do haubic 122 mm i dowieźć ją w miejsce uzgodnione z szefem artylerii pułku;

- rozpoznać rejony rozmieszczenia poszczególnych elementów tyłowych pod kątem nowego zadania pułku;

- przesunąć pododdziały tyłowe w rejony nowo wybrane oraz rozpoznać dla nich rejony zapasowe, a także drogi manewru;

- dokonać podziału pododdziałów i urządzeń tyłowych i postawić im zadanie do wykonania, mając na uwadze jak największe usamodzielnienie pod względem tyłowym batalionów działających w pierwszym rzucie;

- wyremontować sprzęt pancerny w stopniu umożliwiającym prowadzenie ognia.

W czasie walki obronnej - skupić wysłtek tyłów na terminowym uzupełnieniu w pododdziałach amunicji i materiałów minerskich, a ponadto na:

- organizacji ewakuacji medycznej, szczególnie 2 bp;

- wzmocnieniu ochrony i obrony elementów tyłowych, a zwłaszcza drugiego rzutu tyłów;

- organizacji ewakuacji sprzętu i materiałów zbędnych pododdziałom.

2. Przydziały gospodarcze

Pododdziały zaopatrujące	Pododdziały zaopatrywane	Uwagi
1 bp	2 kcz 8 bcz, ha 122 mm, GRE z krem, grupa sanit. z km	- grupę sanit. z km
2 bp	1 kcz, b ZSU-23-4, b "STRZAŁA-1" GRE z krem, grupa sanit. z km	stanowi 1
3 bp	bappanc	samoch sanit.
8 bcz	-	z kier i sanitariuszem
kłączn.	krózp, pl.ochr i rr, pl.chem.	
kzaop.	dr.rozp.skazeń, pl. chem, ksap, pl.łączn. z kl	

3. Podział sił i środków tyłowych

Nr rzutu tyłowego	Element ugrupowania	Miejsce	Kto wydziela
Pierwszy	Grupa sanitarna	1 bp	km
	Grupa sanitarna	2 bp	km
	PPM		km
	PZSU		krem
	GRE	1 bp	krem
	GRE	2 bp	krem
Drugi	PPG		kzaop.
	TSD		pl. łączn.
			z kł

4. Źródła wody

Nr i miejsce źródła wody	Wydajność w m ³ /godz.	Kto korzysta	Odpowiedzialny za przygotowanie i ochronę
1. LUBOWO	6	1 bp	1 bp
2. KRĄGI	10	2 bp	2 bp
3. STAROWICE	6	3 bp	3 bp
4. JEZIORANY	5	km, krem	km
5. GRYNIEWO	6	kzaop	kzaop
6. BRZEŹNICA	?	kzaop	kzaop

5. Możliwości transportowe

Nazwa pododdziału	Rodzaj transportu	Stan etat.	Stan fakt.	Z tego: wymaga renowacji	Jednorazowa możliwość załadunku	Uwagi:
Pl. transp. amunicji	Samociężarowe 4 t	21	18	2	41,2	współcz. 0,8
	Przyczepy transport. 3 t	7	6	-	14,4	" "
Pl. transp. MPS, żywn. i sprzętu techn.	Samociężarowe 4 t	17	15	3	33,6	współcz. 0,7
	Przyczepy transport. 3 t	14	12	2	21,-	" "
	Cysterny na paliwo 4500 l ^{x/}	5	5	-	18,-	
Razem kzaop.					128,2	

x/ ciężar właściwy paliw średnio dla różnych rodzajów:
 $0,8 \times 4500 \text{ l} = 3,6 \text{ t} \times 5 = 18,0 \text{ t}.$

6. Zabezpieczenie techniczne. W punkcie tym należałoby określić:
- skład grup remontowo-ewakuacyjnych;
  - siły i środki pracujące w rejonie PZSU;
  - jednorazowe możliwości ewakuacyjne i remontowe w ciągu doby.
7. Kalkulacja strat sanitarnych - patrz jak w części pierwszej opracowania /ocena sytuacji tylowej/.
8. Organizacja łączności radiowej i telefonicznej

Załącznik nr 3 - Organizacja tyłów 8 pz.

Część druga

Płk dr D. Kubajewski
Płk dr W. Lewonowski

ZWALCZANIE DESANTÓW POWIETRZNYCH W SYSTEMIE OBRONY TERYTORIUM KRAJU

I. NIEKTÓRE ZAGADNIENIA ZWIĄZANE ZE ZWALCZANIEM DESANTÓW POWIETRZNYCH W SYSTEMIE OBRO- NY TERYTORIUM KRAJU

Położenie Polski sprawia, że w wypadku wybuchu wojny już w początkowym jej okresie terytorium naszego kraju będzie stanowiło bezpośrednie przedpole operacyjnego obszaru działań wojsk lądowych. Następstwem tego jest zagrożenie terytorium kraju działaniami desantów powietrznych przeciwnika.

W oparciu o przewidywane tempo działań zaczepnych i kalkulowane możliwości czasu prowadzenia działań przez jednostki powietrznodesantowe przeciwnika zakłada się, że na najbardziej wysuniętych na zachód obszarach kraju należy się liczyć z lądowaniem desantów przeciwnika już od pierwszych dni wojny. Czynniki warunkujące możliwość wysadzenia desantu powodują, że jego działania będą nieodłączną częścią walki prowadzonej na froncie zewnętrznym. Fakt ten w zestawieniu ze znajomością zasad użycia wojsk powietrznodesantowych pozwala przewidzieć możliwy czas desantowania, siły ewentualnych desantów, przypuszczalne rejony ich lądowania i ich zadania. Wszystko to stwarza wa-

runki do podejmowania szeregu przedsięwzięć związanych ze zwalczaniem desantów na obszarze kraju w ramach planowania operacyjno-obronnego, realizowanego w systemie obrony terytorium kraju.

Planowanie zwalczania desantów w systemie obrony terytorium kraju nie powoduje zmiany stosowanych w działaniach przeciwdesantowych zasad walki. Zasady te są bowiem takie same przy zwalczaniu desantów w trakcie operacji prowadzonych na obszarach przeciwnika i na terytorium własnego kraju. W tym drugim przypadku planowanie daje jednak możliwość wykorzystywania czynników, które działaniom przeciwdesantowym prowadzonym na terytorium kraju będą nadawały szereg cech tylko im właściwych. Do tych czynników należy zaliczyć:

- znajomość terenu, a stąd i możliwość wcześniejszego poczynienia przedsięwzięć utrudniających działania przeciwnikowi, a ułatwiających wejście do walki siłom własnym;

- dyslokację w rejonie desantowania sił obrony terytorium kraju, które mogą podjąć działania już w momencie lądowania desantu, a po jego wylądowaniu mogą prowadzić działania wewnątrz jego ugrupowania.

1. Wpływ znajomości terenu działań na organizację zwalczania i zwalczanie desantów powietrznych na obszarze kraju

Znajomość terenu odgrywa dużą rolę w organizowaniu wszelkich działań bojowych. Jest ona bowiem jednym z elementów umożliwiających osiągnięcie przewagi.

Przy zwalczaniu desantów powietrznych na terytorium kraju siły prowadzące z nimi walkę mają przewagę dzięki znajomości terenu, którą mogą i powinny wykorzystywać dla potrzeb prowadzenia tej walki.

Sam fakt prowadzenia walki na własnym terytorium nie może jednak przesądzić o znajomości terenu działań. Fakt ten stwarza tylko po temu odpowiednie warunki.

Dlatego też wykorzystując istniejącą możliwość określenia na terytorium kraju przypuszczalnych rejonów lądowania desantów nieprzyjaciela podejmuje się szereg przedsięwzięć, które sprzyjają wszechstronnemu studium terenu obszarów przewidywanych działań przeciwdesantowych. W jego ramach powinny być uwzględnione dane, które mogą stanowić istotną pomoc w trakcie organizowania walki z desantami i kierowania nią. Będzie to dotyczyło przede wszystkim:

- określenia terenów szczególnie dogodnych do lądowania desantów nieprzyjaciela;
- określenia terenów szczególnie dogodnych do bazowania sił dywersyjnych i rozpoznawczych nieprzyjaciela, które mogą prowadzić działania na korzyść desantowanych wojsk;
- wyboru dogodnych rubieży dla rozwinięcia wojsk wykonujących zadanie rozbicia sił desantu oraz wyboru dróg wyprowadzających do wspomnianych rubieży;
- wyboru najbardziej dogodnych kierunków uderzeń, mających na celu rozbicie i zniszczenie desantu;
- określenia miejsc rozbudowy zapór i przeszkód inżynierskich oraz obiektów do ewentualnego zniszczenia.

Znajomość terenu działań powinna być ponadto pogłębianą poprzez organizowanie ćwiczeń rozgrywanych w rejonach ocenianych jako zagrożone lądowaniem desantów i przy udziale jednostek, których użycie jest przewidywane na tym właśnie terenie. Tego rodzaju ćwiczenia umożliwiają kadrze jednostek przewidzianych do zwalczania desantu bezpośred-

niezapoznanie się z siłami stacjonującymi w rejonie ewentualnego działania desantu, jak też z siłami, które mogą się znaleźć w czasie lądowania desantu.

Wykorzystanie możliwości, jakie stwarza wszechstronna znajomość terenu działań, pozwala wydatnie zmniejszyć czas niezbędny na organizację walki z desantem, co w tego rodzaju walce ma znaczenie zasadnicze. Szybkie wejście do walki umożliwia bowiem uderzenie na siły desantu wówczas, gdy nie są one jeszcze przygotowane do podjęcia walki, to jest w czasie lądowania lub w czasie zbiórki po wylądowaniu. Daje to możliwość przejęcia inicjatywy już od momentu zapoczątkowania walki, co stwarza warunki dla skutecznego zwalczania desantu nawet w przypadku nieposiadania wymaganej w tego rodzaju działaniach przewagi w siłach i środkach.

Brak możliwości stworzenia przez desantowane siły ciągłego frontu działań zmusi je do prowadzenia walki obronnej w oparciu o odległe od siebie punkty oporu. Dobra znajomość terenu działań ze strony sił zwalczających desant sprzyjać będzie obchodzeniu poszczególnych punktów oporu, wychodzeniu na tyły broniących się w nich wojsk, izolowaniu jednych punktów oporu od drugich itp. Sprzyjać ona zatem będzie pokonywaniu zorganizowanego przez siły desantu systemu obrony, a więc i rozbiciu tych sił.

2. Właściwości organizacji i prowadzenia działań przeciwdesantowych wynikające z możliwości użycia sił obrony terytorium kraju dyslokowanych w rejonie lądowania desantu

Siły wykorzystywane w ramach obrony terytorium kraju są rozmieszczone przestrzennie na obszarze całego państwa. Stąd też są one również rozmieszczone na obszarach, które

przez przeciwnika mogą być wykorzystane do lądowania desantów.

Mogą to być siły, które:

- stacjonowały i wykonywały na tym terenie zadania w okresie pokoju i po uzupełnieniu będą tam stacjonowały i wykonywały zadania postawione im na okres wojny;

- w okresie pokoju stacjonowały gdzie indziej lub gdzie indziej były formowane, a na te tereny skierowane zostaną w związku z postawionymi im zadaniami. W początkowym okresie wojny może to dotyczyć zwłaszcza sił wykonujących zadania związane z zabezpieczeniem przegrupowania wojsk, gdyż siły te będą rozmieszczone głównie na podejściach do większych przeszkód wodnych, stanowiących jednocześnie obszary szczególnie narażone na działanie desantów przeciwnika.

Biorąc pod uwagę zarówno pierwszą, jak i drugą grupę sił można przyjąć, że w rejonie lądowania desantu /na terytorium kraju/ zazwyczaj znajdują się siły oddziałów samoobrony i terenowych ogniw /najczęściej posterunków/ milicji obywatelskiej, a na obszarach przyległych do granic państwa - również pododdziały wojsk ochrony pogranicza. Mogą też znaleźć się w tych rejonach pododdziały ochrony obiektów oraz oddziały lub pododdziały pontonowe, mostowe, drogowo-eksploatacyjne, roboczo-transportowe, regulacji ruchu itp., a ponadto załogi takich obiektów wojskowych, jak: lotniska, składnice, posterunki radiolokacyjne i tym podobne.

Istnienie tego rodzaju sił stwarza możliwość wykorzystywania ich w działaniach przeciwdesantowych. Chodzi zwłaszcza o włączenie ich do systemu powiadamiania o lądowaniu desantu, o wykorzystanie możliwości prowadzenia przez

nie ognia do desantowanych wojsk w czasie ich zrzutu i zaraz po zrzucie, o zaangażowanie ich do prowadzenia rozpoznania wewnątrz ugrupowania desantu podejmującego walkę po wylądowaniu i wreszcie o wykorzystanie możliwości prowadzenia przez nie obrony okrężnej w rejonie opanowanym przez desant. Chodzi więc o działania, które umożliwiają przyspieszenie uderzenia sił przeznaczonych do rozbicia desantu, opóźnienie osiągnięcia gotowości do działań przez desantowane wojska, zabezpieczenie stałego dopływu danych o desancie i wiązanie walką jego sił w poszczególnych ogniskach działań wewnątrz ugrupowania desantu.

Aby możliwości te mogły być wykorzystane, należy szereg przedsięwzięć poczynić już w okresie poprzedzającym lądowanie desantu. Szczególnie dotyczy to określenia zadań, jakie w zakresie zwalczania desantu stoją przed poszczególnymi jednostkami. Zadania te powinny być ponadto znane dowódcom i sztabom, którym powierzono organizację zwalczania desantu. Jeszcze lepsze warunki powstaną wówczas, gdy zwalczanie desantu jest organizowane przez dowódcę wraz ze sztabem, który współdziała z podległym mu związku /podległym mu jednostek/ z siłami rozmieszczonymi w rejonie lądowania desantu zgrał zawczasu w ramach prowadzonych ćwiczeń.

II. Założenie ogólne do tematu: Zwalczanie desantów powietrznych w systemie obrony terytorium kraju

Mapy: 1:200 000

N-33-XV, XVI, XXI, XXII,
XXVII, XXVIII

I.

W wyniku zaostrzenia się sytuacji międzynarodowej od początku września miały miejsce coraz częstsze graniczne incydenty zbrojne między siłami NATO a wojskami Układu Warszawskiego.

O 6.00 10.9 związki operacyjne państw NATO przekroczyły granicę NRD. Jednocześnie przeciwnik dokonał zamasywanych uderzeń lotnictwa /środkami konwencjonalnymi/ na terytorium NRD, PRL i CSRS, skupiając główny ich wysiłek na obiekty komunikacyjne i wojska.

Siły zbrojne państw Układu Warszawskiego odpowiedziały przeciwuderzeniem. W pasie granicy NRD - NRF wywiązała się bitwa graniczna.

W PRL od 25.8 wprowadzono stan podwyższonej gotowości obronnej państwa, w którego ramach zrealizowano podstawowe przedsięwzięcia wynikające z planów obronnych.

O 23.00 9.9 ogłoszono stan bezpośredniego zagrożenia bezpieczeństwa PRL, a o 6.30 10.9 - stan wojny.

II.

Północna Grupa Armii w wyniku bitwy granicznej z wojskami Frontu Nadnorskiego uzyskała powodzenie na kierunku: STENDAL, TEMPLIN i do godzin rannych 12.9 wyszła

na ogólną rubież: SCHWERIN, WITTENBERGE, NEURUPPIN, NAUEN, MAGDEBURG.

W wyniku przeciwdziałań "Wschodnich" natarcie "Zachodnich" słabnie.

W walkach na Morzu Bałtyckim przeciwnik nie uzyskał przewagi operacyjnej i przeszedł do działań obronnych.

"Zachodni" od 5.00 12.9 zakłócają pracę stacji radiolokacyjnych i UKF oraz obezwładniają system obrony przeciwlotniczej w rejonie NOWOGARD, GORZÓW WLKP, WRIEZEN /4040/, UECKERMUNDE. Zakłócenia prowadzone są przy pomocy urządzeń naziemnych i samolotowych. O 6.00 12.9 przeciwnik rozpoczął desantowanie z powietrza na wschodnim i zachodnim brzegu rz. ODRA na odcinku: PODJUCHY, SCHWEDT.

"Wschodni" kontynuują przegrupowanie wojsk i dowóz zaopatrzenia celem wykonania przeciwuderzenia i przejęcia inicjatywy operacyjnej.

III.

Dowódca Frontu Nadmorskiego powierzył zwalczanie desantu powietrznego na wschodnim i zachodnim brzegu rz. ODRA Pomorskiemu Okręgowi Wojskowemu, który dla dowodzenia wydzielonymi w tym celu siłami utworzył grupę operacyjną.

IV.

Do 8.00 12.9 na obszarze Pomorskiego Okręgu Wojskowego ustalono:

- o 6.00 12.9 przeciwnik rozpoczął desantowanie wojsk z powietrza po obu brzegach rz. ODRA na odcinku PODJUCHY, SCHWEDT;

- od świtu 12.9 przeciwnik wykonuje uderzenia lotnicze na przegrupowujące się i stacjonujące na obszarze POW jednostki;
- zakłócenia radiowe w zakresie UKF spowodowały przerwę w łączności radiowej SKiKRW "ODRA" i 33 BWOP z WKO SZCZECIN.

Szczegółowe wiadomości o przeciwniku w rejonie ptd. SZCZECIN oraz sytuacja sił okręgu i przegrupowujących się wojsk - jak załącznik nr 6 /sytuacja z godz. 8.00 12.9/.

Do 8.30 12.9 grupa operacyjna otrzymała następujące dane:

1. Z WSzW SZCZECIN:

Rozśrodkowanie ludności zakończone zostanie w godzinach popołudniowych 12.9. W wyniku intensywnej bombardowań SZCZECINA i sytuacji wytworzonej na froncie zewnętrznym ludność cywilna samorzutnie opuszcza miasto blokując drogi PODJUCHY - STARGARD SZCZECIŃSKI i PODJUCHY - PYRZYCE. W celu zaprowadzenia porządku szef WSzW zdecydował udzielić pomocy organom porządkowym przez podporządkowanie na okres dwóch dni "S" pot, a jednocześnie prosi o wydzielenie z 4 BM WOW jednej kompanii piechoty.

2. Z WSzW KOSZALIN, BYGOSZCZ i GDAŃSK:

Przez obszar województw maszerują kolumny wojsk radzieckich, które o 7.10 bombardowało lotnictwo npl.

3. Ze SK i KRW "ODRA-1":

- od 5.00 12.9 przeciwnik za pomocą lotnictwa obezwładnia obronę przeciwlotniczą mostów oraz zakłóca system łączności radiowej UKF;
- o 6.00 przeciwnik rozpoczął desantowanie wojsk z po-

- wietrza w rejonach: PODJUCHY, GRYFINO, ŻELISŁAWIEC /0476/ w sile około batalionu oraz CHOJNA, zach. SCHWEDT, GARTZ w sile około 2-3 batalionów;
- mosty w RADZISZEWO, SCHWEDT atakowane są przez lotnictwo przeciwnika;
  - w wyniku zaistniałej sytuacji występują trudności w dowodzeniu organami zabezpieczenia ruchu;
  - SD Komendanta SK i KRW "ODRA-1" - BANIE /8476/.

4. Z 33 BWOP:

- od 5.00 12.9 przeciwnik prowadził intensywne bombardowanie przepraw wzdłuż ODRY na odcinku: pld. SZCZECIN, SCHWEDT oraz zakłócał łączność UKF;
- o 5.30 przeciwnik w rejonach: ŻELISŁAWIEC /0476/, STRZELCZYN /7264/, GROSS PINNOW /9248/ desantował z powietrza grupy w sile 50-70 ludzi każda;
- o 7.00 przeciwnik w sile około dwóch kompanii opanował drogę CHOJNA, KRZYWIN /8460/ i przesuwa się w kierunku wschodnim. Kompania odwodowa 2/33 BWOP pod naporem tych sił wycofuje się w kierunku wschodnim;
- batalion odwodowy okrążył grupę wojsk npla w sile około 30 ludzi i prowadzi jego likwidację w rejonie wzg. 167 /6852/.

5. Od dowódcy 10 pr NRD meldunek: o 6.00 12.9 przeciwnik rozpoczął desantowanie z powietrza w rejonie GARTZ, PASSOW /8840/, SCHWEDT, zamierzam wykonać uderzenie na npla w rejonie SCHWEDT celem rozbicia go i wzmocnienia ochrony mostów oraz zapewnienia swobody przegrupowania po trasie nr IV.

6. Od dowódcy 4 BM WOW meldunek następującej treści:
- o 5.30 12.9 przeciwnik wykonał uderzenie lotnicze na rejon ześrodkowania 4 BM WOW. W wyniku uderzenia brygada poniosła około 10% strat, szczególnie duże straty poniósł sztab 12 pm;
  - od 6.00 przeciwnik rozpoczął desantowanie z powietrza na rubieży rz. ODRA desantu w sile około brygady;
  - 4 BM WOW jednym pułkiem walczy z przeciwnikiem w rejonie pld.-wsch. SZCZECIN. Po osiągnięciu gotowości bojowej głównych sił brygady zamierzam wykonać uderzenie z rubieży WIELGOWO /1684/, DOBROPOLE /0880/ w kierunku REPTOWO /1688/, ŻYDOWO /1272/ z zadaniem rozbicia przeciwnika w rejonie pld.-wsch. SZCZECIN, a następnie całością sił wykonać uderzenie w kierunku BORZYM /9672/, SCHWEDT z zadaniem rozbicia głównych sił desantu powietrznego.

Wiadomości dodatkowe

1. Rubież styczności walczących stron przebiega w odległości około 70-120 km od zachodniej granicy PRL.
2. Sztab Generalny nakazał obszar działań przeciwdesantowych ogłosić rejonem działań bojowych.
3. Do zwalczania desantu powietrznego dowódca Frontu Nadmorskiego nie przewiduje wykorzystania wojsk operacyjnych.
4. Do dyspozycji grupy operacyjnej POW do 20.00 12.9 w rejon ŁAWY /6496/, ROKITNO /6800/, pld. BARLINEK ŁUBIANKA /6012/, wzg. 65 /5604/ przybędzie 20 BM Wojsk Obrony Wewnętrznej SOW.

5. Organizacja pr NRD - jak organizacja pz.
6. Przeprawy promowe w m. POLICE wykorzystywane są przez ludność rozśrodkowywaną ze SZCZECINA.
7. Dla potrzeb przeladunku środków materiałowo-technicznych z transportu morskiego na transport samochody Front Nadmorski organizuje port morski w TRZEBIEŻY.

Praca do wykonania:

1. Powziąć decyzję na podstawie danych z sytuacji o 8.30 12.9 i być gotowym do:
  - oceny położenia;
  - meldowania zamiaru zwalczania desantu;
  - wydania wytycznych do współdziałania.

Załączniki:

1. Skład sił podporządkowanych grupie operacyjnej POW i przeznaczonych do działań przeciwdesantowych na rubieży rz. ODRA.
2. Dane o składzie organizacyjnym i uzbrojeniu sił wydzielonych do działań przeciwdesantowych.
3. Legenda do planu walki POW z desantami powietrznymi npla na rubieży rz. ODRA /opracowany w okresie pokojowym/.
4. Wyciąg z planu walki z desantami powietrznymi npla.
5. Obszar zagrożony desantem npla w rejonie pld. SZCZECIN.
6. Położenie sił własnych i wiadomości o nieprzyjacielu z godz. 8.30 9.12.

Załącznik nr 1 do części II

Skład sił podporządkowanych grupie operacyjnej POW i przeznaczonych do działań przeciwdesantowych na rubieży
rz. ODRA

Lp.	Nazwa jednostki	Stan jednostki	Uwagi
1.	4 BM WOW	80%	
2.	33 B WOP	95%	
3.	10 pr /NRD/	90%	
4.	31 sda	95%	
5.	20 BM WOW /SOW/	85%	

Dodatkowo należy przyjąć siły kompanii odwodowych MO z powiatów: GRYFINO, DĘDNO, MYŚLBÓRZ.

Dane o składzie organizacyjnym i uzbrojeniu
sił wydzielonych do działań przeciwdziałających

Oddziały i samodzielne pododdziały	Pododdziały	Sprzęt ciężki
1	2	3
<u>4 1 20 BM WOW</u>		
Kompania łączności		
Kompania rozpoznawcza		
Kompania obrony przeciwchemicznej		
Kompania saperów		
Trzy pułki manewrowe każdy o następującym składzie:		
- kompania łączności,		
- pluton rozpoznawczy,		
- pluton obrony pchem.,		
- pluton saperów		
- 1,2,3,4,5 kpzmet.,		
- bateria dział 82 mm		6 dział
- batalion czołgów,	1,2 i 3 kompanie czołgów	32 czołgi
- dywizjon moździerzy 120 mm,	1,2 i 3 baterie	18 moździerzy
- dywizjon armat ppanc 76 mm,	1,2 i 3 baterie	18 armat
- kompania medyczno-sanitarna,		
- kompania transportowo-gospodarcza.		
<u>33 B WOP</u>		
Pluton rozpoznawczy		
Kompania medyczna		
Pluton ochrony		
Pluton transportowy		
Kompania łączności		
Kompania saperów		
Kompania obrony przeciwchemicznej		
Bateria moździerzy 120 mm		6 moździerzy
Bateria PKM-2		6 dział
Batalion odwodowy	1,2 i 3 komp.piechoty	
1,2,3 bataliony graniczne, w każdym:	6 strażnic	

LEGENDA DO PLANU WALKI POW Z DESANTAMI POWIE-
TRZNYMI NIEPRZYJACIELA NA RUBIEŻY rz. ODRA

I. Ocena możliwości npla

1. W przypadku uzyskania przez npla powodzenia na zewnętrznym froncie walki:

a/ w okresie od D-2 należy liczyć się z możliwością wysadzenia przez npla desantu operacyjnego w sile jednej-dwóch BPD na zachodnie obszary OW; najbardziej prawdopodobny rejon desantowania - rubież rz. ODRA pld. SZCZECIN;

b/ ...

c/ ...

Głównym zadaniem desantów będzie - najprawdopodobniej izolacja pola walki i umożliwienie nacierającym wojskom szybkiego sforsowania rz. ODRY oraz ....

2. ...

3. ...

II. Cel, zamiar i główne zadania działań przeciwdesantowych

1. Cel:

Zapewnić możliwość sprawnego przegrupowania własnych i sojuszniczych wojsk operacyjnych do rejonów wyjściowych, a następnie dopływu uzupełnień i zaopatrzenia. Ponadto zapewnić warunki dla sprawnego funkcjonowania zaplecza - poprzez rozbicie i likwidację sił desantowych przeciwnika.

2. Zamiar zwalczania desantu

W pierwszym okresie główny wysiłek skupić na rozbi-
ciu, a następnie zlikwidowaniu rozproszonych sił desantu
na zachodnich obszarach OW ..... W pierwszym
etapie walki z desantem główny wysiłek skupić na wschod-
nim brzegu rzeki, a w następnym - na zachodnim.

3. Główne zadania:

a/ ...

b/ Siły rozmieszczone na obszarach zagrożonych lądowa-
niami desantu /siły układu terytorialnego, strefy K
i KRW, 33 BWOP, a także lotnictwa i WOPK/ organi-
zują system rozpoznania przeciwdesantowego, a te
spośród nich, które znajdują się na terenie desantowa-
nia npla, podejmują walkę w ugrupowaniu przeciwnika.

c/ Odwody manewrowe - 4 BM WOW, 20 BM WOW,
10 pr - rozbijają desant npla, a następnie likwidują
rozproszone siły desantu.

Wejście do walki 4 BM WOW zabezpiecza bdom.
33 BWOP, który następnie wykorzystywany jest do
działań manewrowych i podporządkowany dowódcy
4 BM WOW. Po 24 godzinach do działań manewrowych
wykorzystuje się również ściągnięte z nad granicy
siły 3 i 4 bgran. 33 BWOP.

Od N-8 /w przypadku nieistnienia zagrożenia ląd-
owaniem operacyjnego desantu morskiego/w walce z
operacyjnymi desantami powietrznymi może wziąć u-
dział 95 DR.

d/ Wsparcie lotnicze zapewnia KOPK.

e/ Wsparcie artyleryjskie w walce na rzebieży rz. ODRA
od N-4 zapewnia 31 sda.

f/ Dowodzenie walką z desantem w rej. pld. SZCZECIN
zapewnia się z SD 33 BWOP /zach. PYRZYCE/.

III. Materiałowo-techniczne i medyczne zabezpieczenie działań

A.W rejonie pld. SZCZECIN:

1. W czasie walki z desantem jednostki zaopatrują się:

a/ w amunicję - w składzie amunicyjnym MASZEWO;

b/ w mps:

- 4 BM WOW - w składach CPN STARGARD SZCZECIŃSKI i PYRZYCE;

- 20 BM WOW - w składzie CPN DĘBNO;

c/ w żywność:

- w mięso i pieczywo: 4 BM WOW - w rzeźniach i piekarniach PSS PYRZYCE i CHOJNA, 20 BM WOW - w rzeźniach i piekarniach GS DĘBNO i GS MIESZKOWICE;

- w pozostałe środki żywnościowe - w składzie okręgowym GORZÓW WIELKOPOLSKI.

Inne rodzaje zaopatrzenia dowożone będą z okręgu do wskazanych rejonów na zapotrzebowanie jednostek.

Siły 33 BWOP biorące udział w działaniach przeciwdesantowych oraz 31 sda na czas operacji przeciwdesantowej pod względem zaopatrzenia tyłowego podporządkowuje się 4 BM WOW.

2. Dla dowozu zaopatrzenia i ewakuacji należy korzystać z drogi: DĘBNO, GORZÓW WIELKOPOLSKI, PYRZYCE, SZCZECIN, PODJUCHY.
3. Rozmieszczenie tyłów jednostek - wg zasad ogólnych.
4. Zabezpieczenie materiałowe:

Nazwa jednostki	Amunicja				MPS		Żywność
	strzel.	art. i moźdz.	czołg.	art. plot.	benz. samoch.	olej nap.	
<u>Stan na początku operacji</u>							
4 BM WOW	1	1	1,5	2	1,25	1,5	5
20 BM WOW	1	1	1,5	2	1,25	1,5	5
<u>Przewidywane zużycie</u>							
4 BM WOW	3	1,2	1	3	1	1,4	3
20 PM WOW	2,5	1	0,8	3	1,2	1,6	3
<u>Planowane uzupełnienie</u>							
4 BM WOW	3	1,2	1	3	1	1,4	3
20 BM WOW	2,5	1	0,8	3	1,2	1,6	3
<u>Stan na koniec operacji</u>							
4 BM WOW	1	1	1,5	2	1,25	1,5	5
20 BM WOW	1	1	1,5	2	1,25	1,5	5

5. Dowóz środków materiałowych ze wskazanych źródeł jednostki organizują własnym transportem.

6. Zabezpieczenie medyczne:

a/ Rozmieszczenie szpitali i liczba zarezerwowanych w nich miejsc:

- szpital wojskowy w SZCZECINIE - 300,

- szpital wojewódzki w SZCZECINIE - 150,

- szpital powiatowy w STARGARDZIE SZCZECIŃSKIM - 150,
- szpital powiatowy w CHOSZCZNIU - 120,
- szpital powiatowy w PYRZYCACH - 100,
- szpital powiatowy w CHOJNIE - 80,
- szpital powiatowy w MYŚLIBORZU - 50,
- szpital powiatowy w GORZOWIE WLKP - 100,
- szpital w DĘBNIE - 30,
- szpital powiatowy w KOSTRZYNIU - 30.

b/ Przewidywane straty sanitarne:

- na kierunku działania 4 BM WOW około 900 rannych;
- na kierunku działania 20 BM WOW około 700 rannych.

c/ Przydział sił medycznych - z drugiego na trzeci dzień operacji przeciwdesantowej OW rozwinie na kierunku działania 4 i 20 BM WOW po jednym mbw.

d/ Organizacja ewakuacji - jednostki prowadzą własnym transportem do wskazanych szpitali i rejonów rozmieszczenia mbw.

7. Zabezpieczenie techniczne - organizować siłami i środkami jednostek. Okręgowy punkt zbiórki pojazdów uszkodzonych - w rejonie MYŚLIBÓRZ.

8. Do kierowania zabezpieczeniem tyłowym wydziela się kwatermistrzowską grupę operacyjną działającą w składzie grupy operacyjnej POW.

B. ....

C. ....

SZEF ODDZIAŁU III SZTABU POW

Wydrukowano w 500 egz.

Egz.nr 1-500 Bibl.Tajna

Wyk.: Zespół oficerów

Druk: PK, dn. 6.00.73 r.

Nr ks.01361/02343/WW Kor. zespół

Szałkowski A., Bobryk W., Izydorek W., Kowalski M.: Obrona pułku zmechanizowanego na szerokim froncie. Zeszyt Taktyczny 1973 nr 3, str. 5-48, schem. 3.

W oparciu o założenie do ćwiczenia zamieszczonego w Zeszycie Taktycznym nr 9/72, 1972 r. przedstawiono pracę dowódcy pułku nad wypracowaniem decyzji przejścia do obrony na szerokim froncie w warunkach bezpośredniej styczności z przeciwnikiem, a także decyzję dowódcy pułku i wytyczne do zabezpieczenia działań bojowych. Zamieszczono też treść meldunków składanych dowódcy pułku przez niektórych szefów rodzajów wojsk i służb pułku.

St.S.
5773

14/ON ASG/73

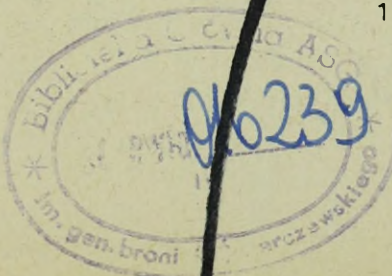

Kubajewski D., Lewonowski W.: Zwalczanie desantów powietrznych w systemie obrony terytorium kraju. Zeszyt Taktyczny 1973 nr 3, str. 49-68, schem. 3.

W części teoretycznej ćwiczenia omówiono niektóre właściwości zwalczania desantów powietrznych na terytorium kraju. W założeniu do ćwiczenia przyjęto, że desant przeciwnika jest zwalczany siłami wojsk obrony terytorium kraju w oparciu o plany przygotowane w czasie pokoju. Wyciągi z tych planów, dostosowane do wymagań ćwiczenia na mapach, stanowią załączniki do założenia.

St.S.
1773

15/ON ASG/73

BIBLIOTEKA NAUCOWA ASG WP
Archiwum Delegacji w Ameryce
Nr ewid. **139834**

